ᲔᲣᲓᲚᲐᲛ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲓᲐᲛᲮᲐᲠ!

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გამოცემის 47-ე წელი. № 119 (13811)

სამშაბათი, 23 მაისი, 1967 წ.

ფასი 2 კაპ.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

მოსკოვი. 22 მაისი. კრემლის დიდ სასახლეში გაიხსნა სსრ კავშირის მწერალთა IV ყრილობა. სურათზე: ყრილობის გახსნის დროს. წინა პლანზე (მარცხნიდან მარჯვნივ) — ა. პუსრონოვი, მ. შოლოხოვი, ნ. ტიხონოვი და მ. მარკოვი.

საკადესის ფოტო. (მიღებულია საკადესის ფოტოტელეგრაფით).

სსრ კავშირის მწერალთა მეოთხე ყრილობა

ძვირფასო ამხანაგებო!

მრავალეროვნული საბჭოთა ლიტერატურის ცხოვრებაში დღეს დიდი დღეა — მუშაობას იწყებს სსრ კავშირის მწერალთა მეოთხე სრულიად საკავშირო ყრილობა. ეს ყრილობა დიდმნიშვნელოვანი ნიშანსვეტია სოციალისტური რეალიზმის ლიტერატურის განვითარების გზაზე, მნიშვნელოვანი მოვლენაა ჩვენი საზოგადოების მთელ ხელიერ ცხოვრებაში.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი გულითადად მიესალმება ყრილობის დელეგატებს, ყველა მწერალს — საბჭოთა შემოქმედი ინტელიგენციის მებრძოლ რაზმს.

წელს საბჭოთა ადამიანები და მთელი პროგრესული კაცობრიობა აღნიშნავენ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავს. ნახევარი საუკუნის წინათ ჩვენი ქვეყნის ხალხებმა ლენინური კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით აღმართეს ძლევამოსილი პროლეტარული რევოლუციის დროშა, დაადგნენ სოციალიზმის მშენებლობის გზას. ოქტომბრის გამარჯვებით დაიწყო მსოფლიო ისტორიის ახალი ერა — იმ ბეშმარიტად ადამიანური წყობილების შექმნის ერა, რომელიც სინამდვილედ აქცევს მშრომელი მასების სანუკვარ ოცნებებსა და მისწრაფებებს.

საბჭოთა ხალხს მოუხდა ბევრი დაბრკოლებისა და სიძნელის გადალახვა, იგი იარაღით ხელში იცავდა ოქტომბრის მონაპოვრებს, კომუნიზმის იდეალებს. მუშების, გლეხების, ინტელიგენციის, მთელი ჩვენი ხალხის უმაგალითო გმირობამ შექმნა მძლავრი სოციალისტური სახელმწიფო, რომელსაც ახლა მოწინავე მიწნები უჭირავს ეკონომიკის, მეცნიერებისა და კულტურის დარგში.

ეს გმირობა მკაფიოდ აისახა საბჭოთა ლიტერატურის საუკეთესო ნაწარმოებებში. ისტორიის ყველა ეტაპზე — მშვიდობიანი შემოქმედების წლებშიც და ომის წლებშიც — ჩვენი ლიტერატურა იყო გმირული დროის მართალი მატიანე, ახალი საზოგადოების გამარჯვებისათვის ბრძოლის აქტიური მონაწილე, ახალი ადამიანის ჩამოყალიბების მძლავრი საშუალება. დიდი მხატვრული დამაჯერებლობით ასახა ლიტერატურამ ჩვენი ეპოქის დიადი სიმართლე, ცხადყო, რომ გზა, რომელიც ავირჩიეთ, შეეხებამება მილიონობით მშრომელი ადამიანის ძირეულ ინტერესებს. ამ უკვალავ გზაზე განვიცადეთ დიდ გამარჯვებათა სიხარული, გვკონდა დანაკლისიც, დროებით წარუმატებლობანი და შეცდომები. მაგრამ ისტორიამ დაადასტურა, რომ გზა, რომელიც აირჩია ჩვენმა კომუნისტურმა პარტიამ, ჩვენმა ხალხმა, ახალი საზოგადოების მშენებლობის ერთადერთი სწორი, ლენინური გზა იყო. და ლიტერატურამ ღირსეულად განვლო ეს გზა თავის ხალხთან ერთად.

საბჭოთა ლიტერატურამ, რომელიც იშვა ისტორიის მკვეთრი შემობრუნების დროს, რევოლუციის ცეცხლში, დაიწყო ახალი ეტაპი კაცობრიობის მხატვრული კულტურის განვითარებაში. ჩვენი ლიტერატურის საერთაშორისო მნიშვნელობასა და ავტორიტეტს განსაზღვრავს ის, რომ მან ასახა საზოგადოების რევოლუციური გარდაქმნის, სოციალიზმისათვის ბრძოლის მსოფლიო-ისტორიული გამოცდილება, ყოველთვის უნერგავდა ადამიანებს კომუნიზმის, თავისუფლების, შშვიდობისა და პროგრესის მაღალ იდეებს. საბჭოთა ლიტერატურა, რომელიც გამსჭვალულია რევოლუციურ-ჰუმანისტური, შემოქმედებითი პათოსით, ადამიანის უსაზღვრო შესაძლებლობათა რწმენით, უპირისპირდება ბურჟუაზიულ დეკადენტურ ხელოვნებას.

შექმნა სოციალისტური რეალიზმის ლიტერატურისა, რომელმაც მემკვიდრეობად მიიღო და გაამდიდრა რუსეთისა და მსოფლიო კულტურის საუკეთესო ტრადიციები, საბჭოთა წყობილების ცხოველმყოფელი ძალის მკაფიო დადასტურებაა.

ჩვენი ლიტერატურის პრინციპულად ახალი თვისება იხიც არის, რომ იგი ვითარდება როგორც მრავალეროვნული ლიტერატურა, ითვისებს ყველა იმ ეროვნული კულტურის პროგრესულ ტრადიციებსა და მოწინავე გამოცდილებას, რომლებიც ასახავენ საბჭოთა კავშირის თვითეული ხალხის ისტორიული გზის თავისებურებას. ეროვნულ ლიტერატურებს ახასიათებს სიერთო იდეალები და მიზნები, ტრადიციებისა და ფორმების მრავალფეროვნება. მათი აუვავების საფუძველია ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვება, საერთო ძირეული ინტერესები, ხალხთა ძმობა და მეგობრობა. ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხის ლიტერატურების ძმობის შემდგომი განმტკიცება, მათი ურთიერთგამდიდრება ობიექტური კანონზომიერება და კომუნისტური მომავლის კულტურის წარმატებითი მშენებლობის დიდმნიშვნელოვანი პირობაა.

სოციალისტურმა სინამდვილემ, ბრძოლამ კომუნიზმის იდეალების განხორციელებისათვის ჩამოაყალიბა ახალი ტიპის ხელოვანი — აქტიური საზოგადო მოღვაწე, მოქალაქე, მებრძოლი. საბჭოთა შემოქმედების ინტელიგენციისა ხალხის ღვიძლი შვილია, მისი განუყოფელი ნაწილია.

პარტია და ხალხი ღირსეულად აფასებენ საბჭოთა ლიტერატურის წარმატებებს, რომლებიც ასახავენ საზოგადოების მატერიალურ და სულიერი ცხოვრების ყველა დარგის სიერთო აღმვლობას. მწერალთა III სრულიად საკავშირო ყრილობის შემდეგ განვლილ პერიოდში შეიქმნა ბევრი ნიჭიერი ნაწარმოები, რომლებმაც ფართო აღიარება ჰპოვეს. მხატვრული სიტყვის ოსტატები, ავითარებენ რა სოციალისტური რეალიზმის ხელოვნების ტრადიციებს, ცდილობენ გამოავლინონ ჩვენი სინამდვილის სიმდიდრე, მართლად და მკაფიოდ ასახონ საბჭოთა ადამიანების სამყაენი და ჩანაფიქრები. ლიტერატურა სულ უფრო მეტად მიმართავს ცხოვრების ახალ პროცესებსა და მოვლენებს, პრობლემებს, რომლებიც კომუნისტური მშენებლობის დროს წარმოიშობა.

იმ ისტორიული მიჯნიდან, რომელსაც ჩვენ დღეს მივაღწიეთ, უფრო მკაფიოდ ჩანს გადაუჭარელი ნაკოლები, ნაკლოვანებანი და ცალკეული არასწორი ტენდენციები ლიტერატურის განვითარებაში, რომლებიც უნდა აღმოიფხვრას. სამწუხაროდ, ჩვენში იქმნება იდეურად და მხატვრულად არასრულფასოვანი ნაწარმოებებიც, რომლებიც ზერელედ და ცალმხრივად ასახავენ ჩვენს ისტორიასა და თანამედროვეობას. პარტია, საბჭოთა საზოგადოებრიობა ამას მიაპყრობენ მწერალთა ყურადღებას და მოითხოვენ იდეურ-მხატვრულმაქსიმალურ სიზუსტეს, ხელოვანის კლასობრივი პოზიციის მკაფიობას, მაღალ ესთეტიკურ მომთხოვნელობას. პარტია ესწრაფვის იმას, რომ ჩვენმა ლიტერატურამ, მთელმა ხელოვნებამ კიდევ უფრო წარმატებით შეუწყოს ხელი კომუნიზმის მშენებლობას, უფრო აქტიური გავლენა მოახდინონ ახალი ადამიანის იდეური და ზნეობრივი აღზრდის პროცესზე.

კომუნისტური პარტია თანმიმდევრულად ახორციელებს სკკპ XXIII ყრილობის მიერ მიღებულ ამ კურსს, რომ განამტკიცოს და განავითაროს სოციალურ-ეკონომიური პროცესების ხელმძღვანელობის ლენინური პრინციპები, კიდევ უფრო სრულყოს წარმოებითი ურთიერთობა და სოციალისტური დემოკრატია. ცხოვრებას ყოველთვის უნდა ეხედავდეთ მოძრაობასა და პერსპექტივაში, უნდა ვხედავდეთ მის რეალურ სირთულეს, უნდა ვიცოდეთ მშრომელთა განწყობილება, მათი მოთხოვნები და მისწრაფებანი. ახლა განსაკურებით დიდია მეცნიერების, მარქსისტულ-ლენინური თეორიის როლი, ლიტერატურისა და ხელოვნების როლი სინამდვილის შემეცნებასა და გარდაქმნაში.

საბჭოთა ლიტერატორების ერთ-ერთი უპირველესი ამოცანაა თანამედროვეობის, ახალი საზოგადოების მშენებლობის ახლანდელი ეტაპის მხატვრული შეცნობა. თანამედროვეობისადმი მიმართვა ამდიდრებს ხელოვანს იდეურად და ესთეტიკურად, აფართოებს მის თვალსაწიერს, ეხმარება გამოიჩინოს ნიჭი.

ხელოვნება იკრება ადამიანის ცხოვრების ყველა სფეროში, ზეგავლენას ახდენს მისი აზრების, გრძნობებისა და ხასიათის ჩამოყალიბებაზე. მწერლები მოწოდებული არიან კომუნიზმის მშენებლებს შთაგონონ ახალი გმირობა და მიღწევები, განუვითარონ შემოქმედების, ინიციატივის სულისკვეთება, პასუხისმგებლობის გრძნობა დიდი ოქტომბრის იდეალების განხორციელებისათვის.

ლიტერატურის საბრძოლო ამოცანაა მშრომელთა პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდა. საბჭოთა ადამიანების პატრიოტიზმს საფუძვლად უდევს თანამედროვე მსოფლიოში ჩვენი სახელმწიფოს ისტორიული როლის, სოციალიზმის დიდ უპირატესობათა ღრმა გაგება. ლიტერატურა განამტკიცებს ადამიანის რწმენას კომუნიზმის იდეების გამარჯვებისადმი, მის უსაზღვრო სიყვარულს ჩვენი სოციალისტური სამშობლოსადმი. ლიტერატურა მოწოდებულია ჩაუნერგოს ახალგაზრდობას სიამაყე ჩვენი ყველა გამარჯვებისა და მიღწევისათვის, რაც ხალხმა მოიპოვა ძალების უდიდესი დაძაბვის ფასად, გაჭირვებისა და სიძნელის გადალახვის შედეგად. ჩაუნერგოს ახალგაზრდა თაობას ახალი საზოგადოების აშენებისათვის მებრძოლთა თვისებანი.

ჩვენს დროში განუზომლად გაფართოვდა საბჭოთა ლიტერატურის გავლენის სფერო. წიგნი გახდა თვითეული ოჯახის, თვითეული ხალხის აუცილებელი საკანი. თეატრის, კინოს, რადიოს, ტელევიზიის საშუალებით მწერალს შესაძლებლობა აქვს მიმართოს მრავალმილიონიან აუდიტორიას. ეს კიდევ უფრო ზრდის მის როლსა და პასუხისმგებლობას თავისი შემოქმედებისათვის, ნაწარმოებების იდეური მიმართულებისა და მხატვრული დონისათვის.

პასუხსაგები საბჭოთა ლიტერატურის ამოცანები თანამედროვე იდეურ ბრძოლაში მილიონთა გონებისა და გულისათვის. მთელ მსოფლიოში იგი არის სოციალიზმის ისტორიულ მონაპოვართა, კომუნიზმის ნათელი და კეთილშობილური იდეალების მქადაგებელი და პროპაგანდისტი. სკკპ ცენტრალური კომიტეტი გამოთქვამს რწმენას, რომ საბჭოთა მწერლები კიდევ უფრო ფართოდ გააჩაღებენ შეტევას ბურჟუაზიული იდეოლოგიის წინააღმდეგ, საკადრის პასუხს გასცემენ ანტიკომუნიზმის მეაბრეებს, მარქსიზმის ყოველგვარი ჯურის რევიზიონისტებსა და ეულგარიზატორებს, დაეხმარებიან გამოანახონ სწორი გზა იმათ, ვისაც თავგზა აუბნია მტრის პროპაგანდამ.

მსოფლიოს დემოკრატიულმა საზოგადოებრიობამ მაღალი შეფასება მისცა და დამსახურებულად აღიარა საბჭოთა მწერლების აქტიური საქმიანობა საერთაშორისო ასპარეზზე. მათი წვლილი ხალხთა განმათავისუფლებელ ბრძოლაში, ფაშიზმის, იმპერიალისტური რეაქციის, კოლონიური მონობის წინააღმდეგ ბრძოლაში. და დღეს, როცა ამერიკის იმპერიალიზმი გამოდის როგორც საერთაშორისო ჟანდარმი, ეწევა სამარცხვინო ომს მეორე ვიეტნამის წინააღმდეგ, საბჭოთა მწერლების აქტორიტეტული ხმა ერწყმის მსოფლიოს ყველა პატიოსანი ადამიანის ხმას, რომლებიც გულისწყრომით გმობენ აგრესორთა დანაშაულობებს.

მშვიდობისა და სოციალური პროგრესის დროშით ერთიანდებიან ახლა მსოფლიო ლიტერატურის მთელი ჯანსაღი ძალები. საბჭოთა მწერლების მოვალეობაა აქტიურად შეუწყონ ხელი ამ შეკავშირებას. ჩვენ მოვესალმებით ჰუმანისტ ხელოვანთ, რომლებიც ამხილებენ ცხოვრების ბურჟუაზიულ წესს, კაცთმოძულეობის იდეოლოგიას, აქტიურად იბრძვიან მშვიდობის, დემოკრატიისა და პროგრესისათვის.

მსოფლიო ხელოვნების განვითარების მთავარ ძალას სოციალისტური ხელოვნება წარმოადგენს. მისი გავლენის გაძლიერება, სოციალისტური რეალიზმის პოზიციების განმტკიცება, სოციალიზმის ქვეყნების ლიტერატურათა თანამეგობრობა თანამედროვე მხატვრული ცხოვრების ღირსშესანიშნავი და ნაყოფიერი ტენდენციაა.

ლიტერატურის განვითარების პროცესზე პარტიული გავლენის მძლავრი საშუალება, მშრომელთა ესთეტიკური აღზრდის საქმეში ფაქიზი, ობიექტური, ობიექტურობა, გონივრული მიდგომა ხელოვნების რთული მოვლენებისადმი, სათუთად მოპყრობა ტალანტისადმი. სწორედ ასეთი კრიტიკა მოიხვეჭს ავტორიტეტსა და პატივისცემას ხელოვანთა და მკითხველთა შორის.

პარტია დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის საქმიანობას, რომელიც მრავალეროვნული საბჭოთა ლიტერატურის ყველა რაზმს აერთიანებს. მწერალთა კავშირმა კვლავაც უნდა იმუშაოს, რათა დარაზმოს შემოქმედებითი ძალები პრინციპულ პარტიულ საფუძველზე, გამოიმუშაოს კოლექტიური აზრი ძირეულ იდეურ-შემოქმედებითს პრობლემებზე, ხელი შეუწყოს მწერალთა იდეურ წრთობას, მათში მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებას, ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაუთმოს ახალგაზრდა ლიტერატორებს.

მწერალთა ორგანიზაციამ კვლავაც უნდა იმოქმედოს, როგორც საბჭოთა ლიტერატურის პარტიულობისათვის, ხალხურობისათვის, იდეური საფუძვლების ურყევობისათვის მებრძოლთა შემოქმედებითმა კავშირმა.

მაღალია მწერლის დანიშნულება, სოციალისტურ საზოგადოებაში. იყო საბჭოთა ქვეყნის ლიტერატორი — ნიშნავს ყოველთვის და ყველაფერში იყო პარტიის მტკიცე მებრძოლი, ასახავდე კომუნისტური შემოქმედების ჰეროიკას, ეფიერგებლად იბრძოდე ბურჟუაზიული იდეოლოგიის ყოველი გამოვლინების წინააღმდეგ.

იყო საბჭოების ქვეყნის ლიტერატორი — ნიშნავს ზედმიწევნით გრძნობდე დროის მაჯისცემას, ხალხთან იყო ბრძოლაში და მშენებლობაზე, ცხოვრობდე მისი საქმეებითა და საზრუნავით, ხალხს ახმარდე მთელ შენს ნიჭსა და ოსტატობას, შენი გულის მთელ მგზნებარებას.

იყო საბჭოთა ქვეყნის ლიტერატორი — ნიშნავს შენი სიტყვით ფრთას ასხამდე ადამიანს, უღვიძებდე მაღალ ზრახვებსა და გრძნობებს, ანიჭებდე მას სიხარულსა და ესთეტიკურ სიამოვნებას.

ამიერიდან სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის დროშას ლენინის ორდენი დაამშვენებს. ეს მოწმობს, რომ მთელმა ხალხმა აღიარა სოციალისტური რეალიზმის ლიტერატურის დიდი დამსახურება, მისი წვლილი კომუნისტურ მშენებლობაში და ფაშიზმზე ჩვენი ხალხის გამარჯვებაში. სკკპ ცენტრალური კომიტეტი გულითადად ულოცავს ყველა საბჭოთა მწერალს მაღალ ჯილდოს.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი გამოთქვამს რწმენას, რომ ჩვენი დიდი საშშობლოს მწერლები კვლავაც აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ კომუნიზმის მშენებლობაში, კიდევ უფრო ენერგიულად იშრომებენ ხალხისათვის, მოიპოვებენ ახალ შემოქმედებითს გამარჯვებებს.

ნაყოფიერ მუშაობას გისურვებთ, ამხანაგო დელეგატებო!

ახალ წარმატებებს გისურვებთ კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლაში!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

სსრ კავშირის მწერალთა მეოთხე ყრილობა

22 მაისს მოსკოვში, კრემლის დიდ სასახლეში, სადაც ჩვეულებრივ იმართება ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს — უმაღლესი საბჭოს სხდომები, მუშაობა დაიწყო სსრ კავშირის მწერალთა IV ყრილობამ. საბჭოთა კავშირის ყველა კუთხიდან ჩამოვიდნენ ამ მრავალეროვნული საბჭოთა ლიტერატურის ოსტატები — ხუთასზე მეტი დელეგატი, რომლებიც სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის ექვსი ათას ხუთასი წევრის წარმომადგენლები არიან.

IV ყრილობის წინ სსრ კავშირის მწერალთა კავშირი დაჯილდოდა ლენინის ორდენით. ეს საპატიო ჯილდო ღირსეულად აკვირგვნებს საბჭოთა ლიტერატურის გზას, რომელიც მან ორმოცდაათი წლის მანძილზე განვლო, და რომლის განვითარება განუყოფლად დაკავშირებულია ჩვენი ქვეყნის განვითარებასთან. პარტიულობის, ხალხის სულისკვეთებით გამსჭვალული მრავალეროვნული საბჭოთა ლიტერატურა გახდა ხალხის კომუნისტური აღზრდის მძლავრი საშუალება. საბჭოთა სახელმწიფოს მოახლეობელი იუბილე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს მწერალთა ახლანდელ შეხვედრას.

...დილის 11 საათია. კრემლის დიდი სასახლის სხდომათა დარბაზი ივსება ყრილობის დელეგატებითა და სტუმრებით.

ისინი მჭეხარე ტაშით შეხვდნენ ამხანაგებს ლ. ი. ბრეჟნევს, გ. ი. ვორონოვს, ა. პ. კირილენკოს, ა. ნ. კოსიგინს, კ. ტ. მაზუროვს, ა. ი. პელშეს, ნ. ვ. პოდგორნის, დ. ს. პოლიანსკის, მ. ა. სუსლოვს, ა. ნ. შელეპინს, პ. ნ. დემიჩევს, დ. თ. უსტინოვს, ი. ვ. ანდროპოვს, ი. ვ. კაბანოვს, თ. დ. კულაკოვს, ბ. ნ. პონომარიოვს, მ. ს. სოლომენცევს, როცა ისინი მთავრობის ლოჟებში შეშოვდნენ.

ყრილობა გახსნა სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის გაძეგების პირველმა მდივანმა კ. ა. ფედინმა. მან მიულოცა მწერლებს მთავრობის მაღალი ჯილდო.

კ. ა. ფედინმა დაასახელა მწერლები, რომლებიც „ბრდაცვლნენ III ყრილობის შემდეგ, შეურიგებლებმა წუთიერი დუმილით სცეს პატივი მათს ხსოვნას.

ა. ტ. გონჩარის წინადადებით აირჩიეს ყრილობის პრეზიდიუმი 79 კაცის შემადგენლობით.

სიტყვა ეძლევა ლ. ს. სობოლევს. მისი წინადადებაა აირჩიონ ყრილობის საპატიო პრეზიდიუმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს შემადგენლობით. დარბაზში ისმის მქუხარე ტაში.

დელეგატები ირჩევენ ყრილობის სამდივნოს, სამანდატო და სარედაქციო კომისიებს. შემდეგ მტკიცდება ყრილობის დღის წესრიგი:

1. „საბჭოთა ლიტერატურა კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობაში" — კ. ა. ფედინის შესავალი სიტყვა.

მოხსენებანი: გ. ბ. მარკოვისა პროზის შესახებ, ბ. ა. დუდინცისა პოეზიის შესახებ, ა. დ. სალინსკისა დრამატურგიის შესახებ, ლ. ნ. ნოვიჩენკოსი ლიტერატურულ მეცნიერებისა და კრიტიკის შესახებ, ს. ვ. მიხალკოვისა საბავშვო და ახალგაზრდათა ლიტერატურის შესახებ, კ. ვ. ჯორნოკოვისა კავშირის ორგანიზაციულ-მემოქმედებითი საქმიანობის შესახებ.

2. სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის ცენტრალური საორგანიზაციო კომისიის მოხსენება — მომხსენებელი გ. დ. გელა.

3. მოხსენება სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის წესდების ცვლილებათა შესახებ — მომხსენებელი ა. უ. ბროკა.

4. სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევნები.

თავმჯდომარე აცხადებს, რომ ყრილობაზე ჩამოვიდნენ მომძღვ სოციალისტური ქვეყნების მწერალთა კავშირების დელეგაციები, ავგრეთვე ევროპის, აზიის, ამერიკისა და აფრიკის ბევრი ქვეყნის მწერლები. კ. ა. ფედინმა შეკრებილთ წარუდგინა ყრილობის საზღვარგარეთელი სტუმრები: დარბაზი ზანსაკუთრებით მხურვალედ უკრავს ტაშს, როცა იგი ასახელებს ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის ლიტერატორებსა და საბრძოლო ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის წარმომადგენლებს.

შემდეგ სიტყვა ეძლევა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატს, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანს პ. ნ. დემიჩევს. მან წაიკითხა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მისალმება სსრ კავშირის მწერალთა IV ყრილობისადმი. მწერლებისადმი მიმართული პარტიის სიტყვა უდიდესი ყურადღებით მოისმინეს ყრილობის დელეგატებმა და სტუმრებმა.

ყრილობა იწყებს დღის წესრიგის პირველი პუნქტის განხილვას. შესავალი სიტყვას ამბობს სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველი მდივანი კ. ა. ფედინი.

(გაგრძელება მე-2 გვ.)

ᲫᲕᲘᲠᲘ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲔᲑᲘ

თბილისში მოსკოვის ლიტერატურისა და ხელოვნების დღეების დღიური

22 მაისს თბილისში მოსკოვის ლიტერატურისა და ხელოვნების დღეების მონაწილეები ეცნობოდნენ რესპუბლიკის მშრომელთა ცხოვრებას, იყვნენ საქართველოს დედაქალაქის სამრეწველო საწარმოებში, უმაღლეს სასწავლებლებში, დაწესებულებებში.

წინა დღეს რუსთაველის სახელობის თეატრში გაიმართა ვახტანგოვის სახელობის თეატრის მსახიობთა პირველი გამოსვლა, რომლებმაც წარმოადგინეს ლ. ზორინის ლირიკული დრამა „ვარშავული მელოდია".

დადგმის ავტორია თეატრის მთავარი რეჟისორი სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი რ. სიმონოვი; მხატვარი — ვ. სტენბერგი.

როლები შესრულეს რუსეთის სფსრ სახალხო არტისტმა სახელმწიფო პრემიის ლაურეატმა ი. ბორისოვამ (ვენერა) და რუსეთის სფსრ სახალხო არტისტმა ლენინური პრემიის ლაურეატმა მ. ულიანოვამ (ვიტორი).

სპექტაკლის დაწყებამდე-ავანსცენაზე გამოვიდნენ ვახტანგოვის სახელობის თეატრისა და თბილისის თეატრების წარმომადგენლები. ქალაქის საზოგადოებრიობის სახელით სტუმრებს გულთბილად მიესალმა რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი ბ. კობახიძე.

— ვახტანგოვლებს წ�დადეთ დიდი პატივი იყვნენ თეატრალური მოსკოვის წარმომადგენლები თბილისში, რომელმაც თეატრალურ სამყაროს მისცა სცენის ისეთი კორიფეები, როგორიც იყვნენ, კ. მარჯანიშვილი, ს. ახმეტელი და სხვები, — თქვა სალამურ სიტყვაში ბ. სიმონოვმა. იგი ძმურად მიესალმა ქართული თეატრის მოღვაწეებს მოსკოველი კოლეგების სახელით.

სპექტაკლმა დიდი წარმატებით ჩაიარა.

სპექტაკლს დაესწრნენ ბ. პ. მეკვანაძე, ბ. პ. რობილინოვი, დ. ბ. სტეჩუკ, ბ. ი. ჩუბუკაძე.

კვირას მოსკოვის ლიტერატურისა და ხელოვნების დღეების მონაწილეებმა ეწვიეს ბორჯომ-ბაკურიანის ტყეებს. ეს ადგილები ბევრ ადამიანს ეცოდინებოდა ბ. ბ. ბოროდინის ცნობილი ლექსიდან „ბორეოდინო". ბ. ბ. ბოროდინი ბაკურიანელ ბოლოდ ბ. ბ. ბ.

სსრ კავშირის მწერალთა მეოთხე ყრილობა

კ. ა. ფედინის შესავალი სიტყვა

ძვირფასო ამხანაგო ყრილობის დელეგატებო!

ძვირფასო ყრილობის სტუმრებო!

დღეგანდღეს თარიღით ლიტერატურული მატიანე აღნიშნავს საბჭოთა მწერლების მეოთხე სრულიად საკავშირო ყრილობას.

ჩვენი ლიტერატურის ცხოვრებისათვის ეს რიგცხვის ჩვეულებრივი მორიგი ჩასანიშნი როდია. ეს არის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მოვლენა: ყრილობა მიმდინარეობს ოქტომბრის გამარჯვების დღიდან, საბჭოთა სახელმწიფოს გამოცხადების დღიდან ნახევარი საუკუნის შესრულების წინ.

ორმოცდაათი წლის წინათ საფუძველი ჩაეყარა ახალ ისტორიას. და მეორეა იმ დღიდან სულ უფრო ხშირად ვიმეორებთ სიტყვას „ახალი". ახალი ეოა, ახალი საზოგადოება, ახალი „ცხოვრება", ახალი ადამიანი. მას — ამ უპრეტენზიო სიტყვას — თითქმის ყოველთვის შეეხებიან ყოველ კრებაზე, დემონსტრაციაზე, საჯარო სიტყვასა თუ საგაზეთო სტატიაში. ახალი და ძველი, წარსული და ახლად ჩასახული — ეს თემა, რომელიც ენათესაობა ეგრეთ წოდებულ „მარადიულ" თემებს, რევოლუციის შემდეგ განსაკუთრებით საპრობლემოდ გახდა.

ხალხთა რისხვამ დაათმობინა ძველ სამყაროს მისთვის ჩვეული საკომანდო პოზიციები. მაგრამ ხალხის საუკუნოვანი შრომით შექმნილი საგანძური, ყველფერი ის, რაც ძვირფასი იყო ძველ კულტურაში, ახლა მემკვიდრეობით მიიღო ხალხმა და სათუთად დაიცვა რევოლუციამ.

ისე, როგორც რევოლუციური ბრძოლის ყოველ ნაბიჯზე, აქაც იჩინა თავი ლენინის ნებისყოფამ. ლენინი მასების ინტერესებისათვის ხელს უწყობდა ძველი კულტურის საგანძურთა შენარჩუნებას და მუდამ სწამდა, რომ მასა თავად არის მოწოდებული აამენოს საკუთარი მომავლის კულტურა. ცნობილი გახდა მისი სიტყვები, რომ მემკვიდრეობის დაცვა სოუელიდაც ერ ნიშნავს, რომ უნდა ეკვერდეთ ამ მემკვიდრეობას. მორსმკვრეტელობა — ლენინის გენიის ერთ-ერთი შესანიშნავი თვისება, რომელიც ბევრჯერ გამოვლინდა მის გაბედულ მოქმედებაში, ჩანს საბჭოთა ინტელიგენციის ჩამოყალიბების მაგალითით.

სამოქალაქო ომის ქარცეცხლში ფლის წესრიგიდან როდი იყო ამოღებული ბრძოლა უწიგნურობის ლიკვიდაციისათვის. წითელარმიელი, რომელიც სამკვდრესასიცოცხლო ბრძოლას ბრძოლებს ბრძოლის ხელიდან არ უშვებდა შაშხანას და ანბანს ჩაკერკეტდა, — ეს განსაცვიფრებელი სახე ბევრ რამეს ეუბნებოდა თანამედროვეთ!

ბანათლება, სკოლა, უნივერსიტეტთა ღია კარი — ყოველივე ეს ხელმისაწვდომი ხდებოდა მუშისათვის, გლეხისათვის. მათი შვილებისათვის ნათელი ხდებოდა, რომ ფლეს ბრძოლის ველზე მოპოვებული რევოლუციური გამარჯვება ხვალ მეცნიერების, ტექნიკის, კულტურის ასპარეზზე უნდა მოეპოვებინათ. საყოველთაო წიგნიერება ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო ნიშანსვეტია იმ სოციალისტურ გზაზე, რომელზეც ლენინმა დააყენა რევოლუცია. „ისწავლეთ, — მოგვიწოდებდა იგი, — და თქვენს ხელში აკიაფდება მსოფლიოს ყველა ჩირაღდანი".

კულტურის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია დამწერლობა. დამწერლობა ის-ის იყო უნდა შექმნილიყო ხალხებს, რომლებსაც ანბანი არა ჰქონიათ. იქ კი, სადაც დამწერლობა ძველთაგანვე არსებობდა, ჩვენი ქვეყნის ხალხებმა დააგროვეს მხატვრული ლიტერატურის მარგალიტები.

ახლა შექმნილია ან კვლავ იქნება საბჭოთა ლიტერატურების ისტორია — სრულიად საკავშირო და ცალკეული ეროვნული ენების ლიტერატურათა ისტორია. სოციალისტური კულტურის ხეთრთმოძღვარს ეხედავთ ამ ფურცლებზეც, სადაც კითხულობთ ლენინზე როგორც ლიტერატურულ კრიტიკოსზე და ეხედებით მის გამორჩენილ მოკვეშრეს უპირატესად ლიტერატურის ასპარეზზე მუშაობაში — გორკის. მე ვიტყოდი, რომ გორკის მოღვაწეობა შერწყმულია ლენინის შრომებთან: რომ გვეძლეა „ახლოთ", ჩვენ აზრით საკმარისი არ იქნებოდა. მიმაჩნია, რომ სწორედ ლიტერატურული თვალსაზრისით გამოვიტანთ ძალიან მნიშვნელოვან დასკვნებს, თუ, მაგალითად, ერთმანეთს შეეადარებთ ლენინის სტატიებს ლევ ტოლსტოის შესახებ და გორკის მოგონებებს ტოლსტოიზე. კარგად ვხედავთ მთელ განსხვავებას ამ ორი მაზნეველი მწერლის ნაშრომებს შორის — ენაში, სტილის, მიზანმართულობის, ამოცანის თვალსაზრისით, და მაინც აღტაცება გიპყრობს, როცა ხედავ როგორ ამხილებს ორივე ავტორი ტოლსტოისეული აზრების არათანმიმდევრობის და ამავე დროს კი გატაცებული არიან მისი ბობოქარი გენიით. რა თქმა უნდა, უფრო დიდი რწმენით შეგვიძლია შეეადაროთ ერთმანეთს პროლეტკულტისადმი მიძღვნილი ლენინის გამოსვლები და გორკის ეს შეხედულებანი, რომლებიც აისახა მის საუბრებში და ლიტერატურულ ნაშრომებში, რომლებიც ეხებოდა პროლეტარული ლიტერატურის თეორიტიკოსთა დოგმატურ შეზღუდულობას.

სწორედ გორკი იყო ლენინის მოკავშირე ახალი, დოგმატიკოსების მიერ შეიცვეცილი, სოციალიზმის კულტურისათვის ბრძოლაში. მომავლის ფიქრებად მას მიიჩნევა მშრომელი ხალხი, პროლეტარიატი, რომლის წინაშე დასახული ეოო ამოცანა შეიქმნა თავისი ინტელიგენცია და რომელსაც ამიტომ გორკი ეხმარებოდა ადამიანის გონების შექმნილი საკანძურის დაუფლებაში. ვერ ჩამოთვლი ყოველივე პრაქტიკულად ცხოვრებაფაფელს, რაც გორკემ გაიკეთა მეცნიერებისათვის, ლიტერატურისა და ხელოვნებისათვის. ეს კი იყო შემშელის. ნგრევა ლენის ეანლენის წლები, როცა იგი ზრდიდა, აწრთობდა ადამიანებს გულისა და გონების მეშაობის მომშიბლადი მეცნიერულების დაპყრობის გზის დასაწყისში.

მომავლისადმი სწრაფვა შეიძლება მაშინ, როცა იგი მეცნიერია. მეცნიერების რწმენით სუნთქავს სოციალური რევოლუცია. ჩვენი ლიტერატურა ამაყობს იმით, რასაც მიაღწია, რადგან ახალ თაობათა ხმაშიც ყოველს ბედნიერება, რომელიც გასული წლების საბჭოთა პოეზიის მუსიკას მოგვაგონებს. ეი რას ამბობს ჩვენი თანამედროვე ახალგაზრდა პოეტი, როცა ფასაუხებს ამხანაგებსა და თავის თავს კითხვაზე — ვინ არის იგი? —

გლეხის შვილი ვარ,
ქარხნის აღზრდილი
და ბედის ნებით —
ინტელიგენტი.

ეს სტრიქონები მარტო ამ ერთ პოეტს როდი ახასიათებენ. ეს სტრიქონები ჩვენი ლიტერატურის ჩამოყალიბების კოსმეტიკა და, თუ შეიძლება ითქვას, ეს არის მისი პროგრამის ერთგვარი სქემა.

ლიტერატურის ისტორია ხალხის ისტორიაა, მისი ნაწილია. რა თქმა უნდა, ლიტერატურის ისტორიას აქვს საკუთარი პერიოდიზაციაც. ლიტერატურას განსაკუთრებული ომები, შეტაკებები აქვს. მას აქვს თავისი განვითარების ალმაყლობა და დაცემა, თავისი დისკუსიები. რომლებიც ხან მოდენილ ფარიკაობას მოგვაგონებენ, ხან კიდევ ჩრდილოელთა შეტაკებას. სიტყვის ხელოვნება. ოსტატის მთელი ინსტრუმენტების შრომის ნაყოფი. რაც ჩვეულებრივ გაერთიანებულია ერთ ცნებაში — „ფორმის" ცნებაში, გაიგრეხულად თავისუფლად გამოეყოფა ნაწარმოების არსს. ორი საწყისის — შინაარსისა და ფორმის მოჩვენებითი ავტონომიურობის შესახებ ქამათს შეეძლია მოგვაქციოს ისეთ ჩიხში, საიდანაც ეს მთლიანობა ძნელად თუ დაადწევს თავს: ამ ჩიხში ცალ-ცალკე ეძებენ გზას — ფორმა, ერთმანეთს ამხილონ ტექნოლოგიის ამეფი აქვს, შინაარსი, როდესაც მხოლოდ ფილოსოფიას ემყარება.

ყოველთვის ადვილი როდია პასუხის გაცემა იმ კითხვაზე, თუ რა არის ზოგიერთი ლიტერატურული ფაქტის მიზეზი? რა იყო ლიტერატურის ამა თუ იმ ჯანრში კრიზისის აღმოჩენის ნამდვილი მიზეზი? იქნებ ეს მოძველებული ტრადიციების მხატვრული საშუალებების ამოწურვის შედეგია? თუ რეაქციაა ძლიერი, ორგანულიანი ინდივიდუალობის მქონე ნოვატორის მოულოდნელი გამოჩენის გამო?

ეეროპის ბევრი ქვეყნის ლიტერატურამ ამ ბოლო წლების მანძილზე გადალახა ერთ ძველ ბოლოდ. ეს ბოლოდ ლიტერატურული დისკუსიები რომანის კრიზისის შესახებ. ძველი რომანის წესის აგებას თან სდევდა ახალი რომანის მიღწევების პროკლამაცია. ამ მიმდინარეობას ასევე ეწოდება — „ახალი რომანი", — ამას ჩვენში მიეძღვნა ეკრომის მწერალთა გაერთიანების კონგრესი, რომელიც ლენინგრადში გაიმართა და დაესწრნენ ამ მიმდინარეობის პაოსერები დიდად პატივცემული, მაღალნიჭიერი ფრანგი მწერალი.

მაგალითისათვის მოგახსენებთ, თუ როგორ შეიძლება ახალი გადაიქცეს ძველის გადამღერებად. საქმე ის არის, რომ როცა ლენინგრადში დიდის ამბით ამტკიცებდნენ როგორც უიქვედ ფაქტს ძველი რომანი კრიზისის განიცდისო, რაც ახალი რომანის პროგრესულ მისიას ამკიცრებდა, საბჭოთა ლიტერატურათმცოდნეობამ გამოიქვეყნა ლევ ტოლსტოისთან ერთი საუბრის ჩანაწერი, რომელმაც რომანის შესახებ დასმული კითხვაზე წამოიძახა:

„რომანი? ეს ლიტერატურის დრომოქმული დარგია, ეს არის მოძველებული ფორმა. რით შეიცვლება იგი? — მეკითხებით თქვენ. არ ვიცი, მაგრამ რასაც ვამბობ ისტორიით დადასტურებული ფაქტია. შეხედეთ ინგლისელებს: მათ სათითაოდ ედგათ დრენსი, შემდეგ თეკერეი, ტროლოპი, ახლა კი ალარავინ ალარა ჰყავთ".

საუბარი მიმდინარეობდა 1893 წელს. ვიცით, თუ რა გამოჩენილი რომანისტები „დარჩათ" ინგლისელებს ამ წლების შემდეგ. მაგრამ აი რა არის საგულისხმო. სწორედ მაშინ, გასული საუკუნის ოთხმოცდაათიან წლებში, ლევ ტოლსტოი ჩვეული მეზნებარებით ადგება და ამსხვრევდა, ამსხვრევდა. და აგებდა თავის ახალ — დიახ, მრავალმხრივ ახალ რომანს — „აღდგომას".

თურმე, „ლიტერატურის დრომოქმედი დარგის მოძველებულ ფორმას" **დრო** არ მოუქცამია, ჟანრის ისტორია გრძელდებოდა. და იგი გრძელდება ახლაც, ჩვენს დროში. რომანის კრიზისის ახლანდელი მქადაგებლებიც ხომ კვლავ წერენ და წერენ რომანებს. ისევ მაინც და მაინც ახლის თქმის გაბედული რისკი ძველის გადამღერებად გადაიქცევა ხოლმე.

მხატვრული ლიტერატურა საზოგადოების ცხოვრებასთან ერთად ვითარდება. ეს თვითნებური პროცესი კი არა, არამედ სათავეებით განპირობებული პროცესია. სათავეები ანუ ტრადიციები სრულად აუცილებელია ბელეთნისათვის, რა თქმა უნდა არა იმიტომ, რომ მათ ეთროოს, არამედ იმიტომ, რომ მათ გავმიჯნოს. ისინი ცხოველმყოფელი არიან, თუ ძალებს მატებენ ნოვატორს. ნოვატორის შრომა კი ხელოვნების სიცოცხლესავით დაუშრეტელს ხდის.

მე რომ მკითხონ: გვითხარი, როგორც ზღაპრობა ხოლმე, საბჭოთა ლიტერატურის გარიჟრაჟზე რომელი სიტყვა იყო ყველაზე კეთილი და რომელი ყველაზე ბოროტი — ეუპასუხებდი: ყველაზე კეთილი იყო დიდი პოეტის სიტყვა — „უსმინეთ რევოლუციას!" (ტაში). ყველაზე ბოროტი იყო იმათი სიტყვები, ვინც რევოლუციას დაეძალა საზღვარგარეთ და იქიდან გაჰკიოდნენ ამ სისინებდნენ — „ნუ უსმენთ რევოლუციას".

ვინ გაიზარდა იმისაგან, ვისი აკვნისათვისაც როგორც ზღაპარშია ხოლმე, ებრძოდნენ ერთმანეთს კეთილი და ბოროტი? იგი მართლაც ზღაპრულად გაიზარდა.

ახალგაზრდა დამწყები მწერალი ლიტერატურულ მემკვიდრეობაში, რომელიც გამარჯვებულმა რევოლუციამ დაუტოვა, თავდაპირველად ვერ პოულობდა რაიმე უპირატეს მამძრთელებას. ლიტერატურა იყო ერთმანეთის მოკიშპე ბევრი ნაკადი, რომლებიც ცალ-ცალკე მიედინებოდნენ და ვერ ეგუებოდნენ ერთ კალაპოტს. მაგრამ როგორც ბუნება, ბოლოს და ბოლოს ყველა დიდებას ამა თუ იმ ზღვის ნაპირამდე მიიყვანს, ისტორიამაც გარდუვალი ზღვარი გააკეთა ურთიერთდაპირისპირებულ ლიტერატურულ ძალებს შორის. ზოგიერთი ამ ძალისაგან შეიქმნა რევოლუციური საბჭოთა ლიტერატურა, სხვანი მიეტმასნენ უცხოეთში გაქცეულ კონტრრევოლუციურ ნაშთებს.

ჩვენს ყრილობაზე ალბათ არა ერთხელ მივაპყრობთ თვალს სხვა დასხვა საკითხის განსამარტავად ჩვენი ლიტერატურის განვითარების ისტორიულ ეტაპებს. და, ეჰეი არ არის, რომ ხშირად გვიხსენებენ 1932 წლის მწერალთა პირველ სრულიად საკავშირო ყრილობას. იმ დროისათვის დაძლეული იყო მწერალთა ორგანიზაციების დაქსაქსულობა. ოცაანი წლებისათვის დამახასიათებელი ეპოქა მიმდინარეობანი უფრო ლიტერატურულ წრეებს ჰგავდნენ და ემყარებოდნენ უპირატესად ფორმალურ საწყისთა განსხვავებას, უფრო ხშირად კი გემოვნებათა განსხვავებას, — საბჭოთა საზოგადოების მეორე ათწლეულის დამდეგს ეს სიჭრელე გაათეორმკოთალა ახალმა შესანიშნავმა მიღწევებმა პოეზიაში, პროზაში, დრამატურგიაში, რასაც ეჭვშარიტად ფაფრთ სოციალური ეფექტიანობა ჰქონდა. საბჭოთა ქვეყნის ცხოვრებაში ლიტერატურის საზოგადოებრივი როლის განმტკიცებას აქტიურად უწყობდა ხელს კომუნისტური პარტია. მწერალთა ყრილობამდე უკვე ორ წელზე ცოტა მეტი ხნით ადრე პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, გაითვალისწინა რა მომწიფებული ცვლილებანი ლიტერატურულ მოღვაწეთა ზრდასა და შეგნებაში, დაადგინა საბჭოთა მწერალთა კავშირში გაერთიანებულიყვნენ ყველა ცალ-ცალკი არსებული ლიტერატურული ორგანიზაცია, ყველა პროფესიონალი მწერალი, რომლებიც „ძალის უქონლობენ საბჭოთა ხელისუფლების პლატფორმას და ესწრაფვიდნენ მონაწილეობა მიეღოთ სოციალისტურ შენობებში". ამ აქტს, რომელსაც დიდი ქმედითი იდეური და ორგანიზაციული მნიშვნელობა ჰქონდა ჩვენი ლიტერატურის ცხოვრებისათვის, ფართოდ გამოეხმაურნენ ყველა საბჭოთა რესპუბლიკაში.

მწერალთა პირველი ყრილობა მიმდინარეობდა ასეთი რეზონანსის ნიშანთან და გავლენით. საერთო ალმაცლობა, რომელმაც ყრილობის მონაწილენი მოიცვა, აღსავსე იყო ამ თემის მაღალი აზრით, რომელიც დელეგატთა ყურადღების ცენტრში მოექცა. მას შემდეგ უნდა შეენარჩუნებინა გასსაკუთრებული ადგილი ჩვენი მხატვრული ლიტერატურის განვითარებაში და მისი შინაარსი ისტორიულად შეტანილია იმ ლიტერატურის მთავარ თვისებებში, რომელსაც ჩვენ **მრავალეროვნულს** ვეუწოდებთ.

ეფიქრობ, რომ ისტორია ჯერ კიდევ მხოლოდ მოელის საბჭოთა ლიტერატურის დაბადების საოცარი ფაქტების თავმოყრას იმ ხალხებში, რომლებსაც სულ ცოტა ხნის წინათ არ ჰქონდათ დამდგარობა, დღეს კი ბიბლიოთეკის თაროზე ზედიზედ აწყობენ თავიანთი მწერლების წიგნებს. პატივისცემით, სიყვარულითაა გარეშემოსილი ჩვენში ადამიანი, რომელსაც უწოდებენ „მეცნიერებელთა მასწავლებელს". ტაჯიკეთში, რომელიც ოდესღაც „მთლიანი უფიგურობის ქვეყანა" იყო, ასე უწოდებენ პირველი ტაჯიკური ანბანის ავტორს. ასეთი გაბმანათლებლობით განთქმულია ბევრი საბჭოთა ხალხი — შავიზღვისპირეთიდან შორეულ ალმოსავლეთამდე და შუა აზიის საზღვრებიდან ჩრდილეთამდე. ხალხებმა, რომლებსაც ოდესღაც ეროვნული ბოროტებად აქვთ დამტვერლობა მეცნიერების, სასულიერო წოდების, პრივილეგიური კლასების კუთვნილებიდან წიგნი გადაიქცეს საყოველთაო სახალხო სიმდიდრედ. ყველა საბჭოთა რესპუბლიკაში, ბევრგვანი სიტყვის ძველი კულტურის მქონე, თუ პირველი სტამბურად გამოცემული ანბანების რესპუბლიკაში განხილული ათწლეულის მანძილზე შეიქმნა საბჭოთა ინტელიგენციის მრავალფეროვნოვანი არმიები და მათთან ერთად ეროვნული ლიტერატურები. ყველგან ამდენი. ცოცხლობს და ეხმარება ადამიანს ცხოვრების შენგბაში წიგნი, წიგნი, წიგნი!

ეროვნული ენა ყველაზე მძლავრი მეგზურია, რომელსაც ადამიანის შეგნებაზე ზემოქმედების ძალით შეუძლია ახსნას რევოლუციური მოძრაობის არსი და ალალ სამყაროს-მშენებლობაში მონაწილეობისათვის მოეუწოდოს ადამიანს. როგორც უნდა ბანსაკვადებოდეს ლიტერატურებში მხატვრული სატყვის ეროვნული ტრადიციები — დიე ზოგში ჩაბობდეს სიმღერა, ზოგშიც კი — ლეგენდა, — ნაწარმოებთა გამიერთიანებელ ძალად მუდამ რჩება მათი სოციალისტური ზეშთაგონება.

ეს მოკლე წინადადებები საკმაოდ არ არის გაშლილი ინიანოთვის, რომ დასკვნები გამოვიტანოთ და მოვიჩინოთ ისინი საბჭოთა ლიტერატურის თვისებად, რომელიც მისი ისტორიის მანძილზე ჩამოყალიბდა. მაგრამ ეს თვისებანი ეუნდა ალინიშნოს.

საბჭოთა ინტელიგენციის ბედი, მისი როლი თანამედროვე სოციალისტურ მშენებლობაში, კომუნიზმის მშენებლობაში და ამ მიზნისათვის უაღრესად რთული მეცნიერული და მატერიალური ბაზის შექმნის ამოცანებისადმი ერთგულება — ყოველივე ეს განსაზღვრა ლენინმა, რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა საყოველთაო წიგნიერების და სოციალიზმის ინტელიგენციის ჩამოყალიბებას.

საბჭოთა ლიტერატურა ორგანული ნაწილია ამ პროცესისა, რამდენადაც მისი მთავარი გმირი ეკუთვნის თანამედროვე ადამიანის ფსიქოლოგიური ცხოვრების ახალ ეტაპს.

ეს ბოლო ეტაპი ხანგრძლივ ბრძოლა ეუოფილა ძველ ადამიანურ ურთიერთობებთან, ძველ ადამიანურ ურთიერთობებთან, ძველ ადამიანურ ურთიერთობებთან,

სსრ კავშირის მწერალთა მეოთხე ყრილობა

(დასასრული)

საბჭოთა პოეტური შემოქმედების განმასხვავებელი ნიშანი მუდამ იყო მაღალი მოქალაქეობრივობა და ეროვნებრივი. ეს ნიშანი ახასიათებდა ეროვნულ პოეტებს, ეროვნულ ენებზე, ეროვნულ ფორმებში. ეროვნული ფორმა, ეროვნული ენა, ეროვნული ტრადიციები — ეს ნიშნავს განვითარებულ, ეროვნულ-ინტერნაციონალურ ფორმებში, ეროვნულ ენებზე, ეროვნული ტრადიციებით — ეს ნიშნავს

ᲕᲘᲡᲝᲕᲘᲡ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ 19-25.VIII.67

ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲡᲘᲧᲕᲐᲠᲣᲚᲘᲡᲐ

Ლ. ᲖᲝᲠᲘᲜᲘᲡ „ᲕᲐᲠᲨᲐᲕᲘᲡ ᲛᲔᲚᲝᲓᲘᲐ“ — ᲕᲐᲮᲢᲐᲜ�გᲝᲕᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲛᲔᲪᲐᲙᲚᲝ

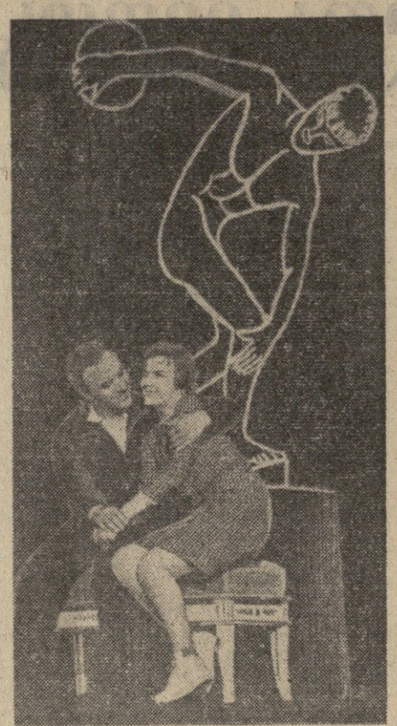

ᲚᲔᲝᲜᲘᲓ ᲖᲝᲠᲘᲜᲘᲡ „ᲕᲐᲠᲨᲐᲕᲘᲡ ᲛᲔᲚᲝᲓᲘᲐ“, რომელიც ვახტანგოვის თეატრმა ქართველი მაყურებლისათვის წარმოადგინა, ლირიკულ-მუსიკალური დრამის შთაბეჭდილებას ტოვებს. ეს შთაბეჭდილება ღრმა და ძლიერია. მთელი საღამოს მანძილზე ჩვენ აღელვებულნი ვუსმენდით ორი შეყვარებული სულის ნაოლვიან მელოდიას, რომელიც ჩვენს არსებაში ტოვებს შეუნელებელსა და მოუხელებელ სევდას, რაღაც იდუმალ ხმას, რასაც გამოსცემს როიალი შოპენის მუზის შეხებისას.

სპექტაკლი მოგვითხრობს ორი ადამიანის — პოლონელი ქალიშვილის გელენასა და რუსი გაბუკის ვიქტორის სიყვარულის დრამატულ ისტორიას. სცენაზეც მხოლოდ ორი მსახიობია — რსფსრ სახალხო არტისტები იულია ბორისოვა და ლენინური პრემიის ლაურეატი მიხეილ ულიანოვი. იშვიათად მნახავს სპექტაკლი, რომელიც ასე განწმენდილი იყოს გარე სამყაროს ხმებისაგან და ხმაურისაგან და ამავე დროს ასე სავსე იმავე სამყაროს ატმოსფეროს შეგრძნებითა და სუნთქვით. ამ ორი ადამიანის სიყვარული თითქოს მოწყვეტილია ყოველდღიურობის ნიადაგს, ყოფის სიმძიმეს, რათა იგი უფრო მსუბუქი და თავისუფალი იყოს, როგორც ჟარი მოულოდნელად დარეული ბუნების ხმები, მაგრამ ტლანქ ძალას ამ ხმებში დისონანსი შეაქვს და ქვეყვნო, მიწისაკენ მიეზიდება. ისეთი სისწრაფით, გატაცებით და შეუვალებელი ახალგაზრდული ვნებისაგან ვითარდება მათი სიყვარული, ისეთი ნერგიული სიჩქარე და ბედნიერების მოულოდნელი მოზღვავება იგრძნობა, რომ ამ დროს ჩვენ არ გვტოვებს იმ დრამატული წამის დადგომის აუცილებლობის შეგრძნება, რომელმაც უნდა დაშალოს ძალიან ფაქიზი ძაფით მოქსოგილი მათი კავშირი.

ეს არ არის მხოლოდ ჯანსაღი ადამიანების ბუნებრივი ვნება ან მარტოოდენ განცდა სიყვარულისა. ჩვენი მსახიობები გვიჩვენებენ სიყვარულისაგან მოგვრილ სიხარულსა და იმ ტკივილებს, რასაც ადამიანებს განაცდევინებს არა მარტო გრძნობის მიუსაფრობა, — როცა ეს გრძნობა ძალიან ძლიერია, მაგრამ ძალიან ადვილად მოწყვლადი, — არამედ აუსნელობა, უსახობა, უპირეროობა იმ მესაგე ძალისა, რომელიც ანგრევს და შლის ასე საოთოად აგებულ ურთიერთობას. ადამიანის სულიერი თავისუფლების, გრძნობების, არჩეგანის თავისუფლების დამცველად გამოდიან მსახიობები, რეჟისორი — საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, ლენინური პრემიის ლაურეატი რ. სიმონოვი და გვიჩვენებენ იმ სიმძიმეს, რაც თან ახლავს კანონიერი გრძნობის ხელოვნურ კანონიზირებას.

...სცენაზე საკონცერტო დარბაზის ლოჟაა. სინათლე ანათებს ალიონის ბორისოვას სახეს, რომელიც მოუთმენლობისა და მოლოდინისგან უფრო აღგზნებული, ვიდრე ხელოვნური, თეატრალური შუქისაგან. რეჟისორი მცირე ხნით გვტოვებს პირისპირ ამ მსახიობთან, მან კარგად იცის მისი მომხიბვლელობისა და ნიჭის ძალა.

დარბაზში აჩქარებული, აქოფინებული შემოვარდება მიხეილ ულიანოვი, უხეშად გაკაკრავს ქალს მუხლზე და მის გვერდით მოთავსდება. აი კონტრასტი — გელენა, რომელიც გატაცებულია მუსიკით, დაბაბულია, თავის თავში წასული, ჩაკეტილა, რათა ეს უცხო ძალა არ შეიჭრას მასში და არ დაურღვიოს განწყობილება, და ვიქტორი, კონცერტზე შემოხვევით მოხვედრილი კაცი, რომელიც დაუფარავი ცნობისმოყვარეობით ათვალიერებს დარბაზს, ადგილზე ტრიალებს და თვითდაჯერებული კაცის ტონით რეპლიკებს ესვრის უცნობ ქალიშვილს. იწყება კონცერტი, და ერთი სწრაფად, მეორე ნელა და თანდათანობით ეფლობა მუსიკალურ სამყაროში. ახლა მათს სახეზე იხატება ის სულიერი მღელვარება, რასაც შოპენის მაზურკა ღა-მინორის ხმები იწვევს. მათ შორის უხილავი, პირველი შემაკავშირებელი ძაფი გაიბა, მუსიკამ თითქოს გამოჰყო ისინი საერთო მასიდან (რომელიც სპექტაკლში იგულისხმება), გამოაცალკევა და დაახლოვა.

პირველი სცენა შემდგომ მთელი სპექტაკლის კამერტონად იქცეცა. შემოხვევით დაწყებული ურთიერთობა, რომელიც პირველ ხანებში მსუბუქი ფლირტის ხასიათს ატარებს, თანდათანობით სერიოზულ და ღრმა გრძნობად იქცეცა. ეს გადასვლა, ფერისცვალება ჭეშმარიტი აქტიორული ოსტატობით და ფსიქოლოგიური სიზუსტით მიჰყავს ორივე მსახიობს, განსაკუთრებით იულია ბორისოვას.

საერთოდ, იულია ბორისოვას ხელოვნებისათვის დამახასიათებელია წარმოსახვათა და განცდათა ორმხრივობა, მათ საზღვარზე სიარული, კიდეზე დგომა, გრძნობა ნაპრალისა, რომლის იქით ხელოვნება თავდება, მაგრამ მსახიობს შეუმცდარი ალღო აქვს.

გელენა თითქოს თავისი გრძნობის ზედაპირზე სრიალებს, მსუბუქი ირონიით კიცსავს საკუთარ თავს და მისი სიყვარულის მაძიებელ ვიქტორს, იგი მოხდენილად თამაშობს განცდას და განწყობას შორის, ქალურ კეკლუცობასა და ასევე ქალურ სერიოზულობას შორის. იგი თავს ნებას არ აძლევს ღრმად ჩაეფლოს საკუთარ გრძნობებში, გონებამახვილი და მომხიბვლავი ქალისათვის (რომელმაც იცის თავის ძალა) დამახასიათებელი ელეგანტურობით უქცევს მხარს იმ საშიშ, ფარულ მახეს, რომელიც შესაძლოა სიყვარულმა დაუგოს. იგი წინააღმდეგი არ არის შემთხვევითი ფლირტისა, როგორც ჩანს (ამას მოუხელებელი ნიუანსებით გვაგრძნობინებს მსახიობი), არც ღრმა და ხანგრძლივი სიყვარულის წინააღმდეგი უნდა იყოს, მაგრამ ვერ გაიგებ, რომელს ანიჭებს უპირატესობას.

გარესამყაროსთან და საკუთარ თავთან გამოსული ეს თამაში არ შეიძლება დიდხანს გაგრძელდეს. ვიქტორი ჯიუტი გახელებით იბრძვის თავისი სიყვარულისათვის. ქალის მოჩვენებითს სამსუბუქეს (ხოლო შემდეგ ასევე მოჩვენებითს სერიოზულობას), სიტყვიერ ფარიკაობას, სიკეკლუცეს დრამებით გამოჰყავს იგი სულიერი წონასწორობიდან, რათა ახალი ძალით, მეტი შეუთვრობით და თანმიმდევრობით შეუტიოს მას. ამ გულწრფელი და ღრმა გრძნობის პირისპირ გელენა ნელა ჰყრის ძირს მსუბუქი ირონიისა და იუმორის საჭურველს, რითაც აქამდე იცავდა თავს. მაგრამ, როგორც ეს ჭეშმარიტ ქალს შეშვენის, ყოველთვის იტოვებს გზას თავდასხმისათვის, არა სწვავს ყველა ხიდს. ნამდვილი, ძლიერი სიყვარულით შეპყრობილი გელენა ხშირად მიმართავს სოლმე იუმორის მხსნელ კრისტალს და შეუჭირვებლად გადადის სერიოზულობიდან თავშესაქცევ თამაშზე და პირიქით.

როგორც ჩანს, იულია ბორისოვას უყვარს ამგვარი მანერა შესრულებისა, რაც მისგან დიდად დახვეწილ ტექნიკას მოითხოვს, ისეთი მონაცვლეობა უკიდურესი ნერგული ძაბაბულობის სიმწეკ აგებული. და მაყურებელი გრძნობს, რომ ეს სიყვარული, რომელმაც ასე ღრმად ჩაითრია გელენა, გრძნობა, რომელიც გაურკვეველ სულიერ მშფოთვარებასა და რაღაც მოახლოებულ საშიშროებას მოუყავს, გაიბზარება ერთი ძლიერი დარტყმისაგან. ეს გრძნობა უკვე ძალიან გამგვიარავლე და ფაქიზია. მსახიობი თითქოს თავისი სიყვარულისაგან ქმნის ბროლის ჭურჭელს, შექმნილს ტრაგიკული წინათგრძნობით, ნერგული აგზნებულობით. ამ განწყობილებას ძლიერებს შოპენის ნოქტიურნი დო მინორი, რომელიც მაყურებელს სულში ახალ-ახალ სევდას უმლის.

ბრწყინვალე სცენაა საერთო საცხოვრებელში, როცა ვიქტორი საჩუქრად მიუტანს გელენას ფეხსაცმელებს და შემდეგ აცმევს მას. აქამდე მათი სიახლოვე არ სცილდებოდა შემთხვევით ურთიერთობას, ხანგრძლივად ეროდად ყოფნას, მაგრამ ვნების წამიერ აფეთქებას. აქ კი სიყვარულით და ბედნიერებით აღტაცებული თვალებით შეხვიჭერის იგი ვიქტორს და მოულოდნელად დასუსტებული, გრძნობას აყოლილი ტირის, მაგრამ ბედნიერების ამ ცრემლებს ხილვისას მაყურებელს მაინც ტკივილით ეკუმშება გული. არაფერი მომზდარა, ტრაგიკული ბზარი არსად გაჩენილა. ორივე ბედნიერების მწვერვალზეა, მაგრამ ჩვენ მაინც სევდა გვიპყრობს. არ ვიცი რა დროს, რაღაირად, იქნებ მარტო ხმით, რომელსაც ხანდახან ბზარი ეპარება, მაგრამ ამ წუთში მსახიობმა ხელშესახებად გვაგრძნობინა, რომ ეს ბედნიერი წუთები უკანასკნელია მათ ცხოვრებაში. ეს შეგრძნება მოულოდნელად დაიბადა ჩვენში, იგი თითქოს არც დრამატურგს შეუმზადებია რეჟისიორებით და არც მსახიობს თავისი თამაშით. ბორისოვას ოსტატობის და ინტერესი არ შეუნელებია. ახალგაზრდა ტანმოვარჯიშეებმა ჩინებული მომზადება გვიჩვენეს.

წარმატებით გამოვიდნენ თბილისის, ქუთაისისა და აჭარის ტანმოვარჯიშეები. სწორედ მათ თანმიმდევრულად გაანაწილეს გუნდური საჭრაზო ადგილები.

საინტერესო გამოდგა პირადი ასპარეზობა. კვირას მოეწყო დასკვნითი შეხვედრები. ქალთა შორის თავი ისახელა ვერა ალამაშვილმა (თბილისი). მან ანსოლუტური. ჩემპიონის წოდება მოიპოვა. ეაჟთა შორის ეს ტიტული მიეკუთვნა რობერტ მიქაძეს (თბილისი).

მალე რესპუბლიკის ტანმოვარჯიშეთა ნაკრები გუნდი ლვსკლიძეში შეეჯდება მზადებას სსრ კავშირის ხალხთა საუბილეო სპარტაკიადისათვის.

ᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲮᲐᲚᲮᲗᲐ ᲡᲐᲐᲠᲢᲐᲙᲘᲐᲓᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘ, ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲔᲑᲘ

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲨᲘ ამოიწურა საქართველოს საუბილეო სპარტაკიადის პროგრამით გათვალისწინებული შეჯიბრება სპორტულ ტანვარჯიშში. მართალია, ასპარეზობაში არ გამოდიოდა ზოგიერთი წამყვანი ტანმოვარჯიშე, მაგრამ ამას პაექრობისადმი ინტერესი არ შეუნელებია. ახალგაზრდა ტანმოვარჯიშეებმა ჩინებული მომზადება გვიჩვენეს.

წარმატებით გამოვიდნენ თბილისის, ქუთაისისა და აჭარის ტანმოვარჯიშეები. სწორედ მათ თანმიმდევრულად გაანაწილეს გუნდური საჭრაზო ადგილები.

საინტერესო გამოდგა პირადი ასპარეზობა. კვირას მოეწყო დასკვნითი შეხვედრები. ქალთა შორის თავი ისახელა ვერა ალამაშვილმა (თბილისი). მან ანსოლუტური. ჩემპიონის წოდება მოიპოვა. ეაჟთა შორის ეს ტიტული მიეკუთვნა რობერტ მიქაძეს (თბილისი).

მალე რესპუბლიკის ტანმოვარჯიშეთა ნაკრები გუნდი ლვსკლიძეში შეეჯდება მზადებას სსრ კავშირის ხალხთა საუბილეო სპარტაკიადისათვის.

ᲫᲚᲔᲕᲘᲡᲬᲚᲔᲑᲘ — ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის მეოთხე საუბილეო სპარტაკიადის წინ საბჭოთა მძლეოსნები ძალებს ცდიან. რესპუბლიკის ნაკრები გუნდების მონაწილეობით ტურნირები გაიმართა ლენინგრადში, ბაქოში, რიგაში.

მაღალი შედეგები იქნა ნაჩვენები ლენინგრადში, სადაც პირველობას ერთმანეთს ეცილებოდნენ რსფსრ, ლენინგრადის, მოსკოვისა და უკრაინის გუნდები.

გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს უკრაინელებმა.

ბაქოში თავი ისახელეს ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლებმა თბილისელმა ლ. ᲘᲝᲕᲚᲔᲕᲐᲛ და სოხუმელმა Თ. ᲡᲐᲜᲓᲘᲔᲕᲐᲛ, რომლებმაც საერთაშორისო კლასის ოსტატის ნორმა შეასრულეს. პირველმა განაახლა საქართველოს რეკორდი თარჯრბენში 80 მეტრზე — 10.6 წამი, მეორემ სამმაგ ხტომაში შედეგით — 16 მეტრი და 40 სანტიმეტრი. ჩვენი რესპუბლიკის ახალი რეკორდი დაამყარა.

ᲓᲦᲔᲡ ᲡᲢᲐᲓᲘᲝᲜᲔᲑᲖᲔ

ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲨᲘ საკავშირო ჩემპიონატის მეათე ტურის კიდევ 7 თამაში შედგება დღეს უმაღლესი ლიგის გუნდებისათვის.

რა თქმა უნდა, დღევანდელი შეხვედრებიდან ნომერ პირველ მატჩად ითვლება თბილისის „დინამოსა“ და კიეველ თანაკლუბელთა მატჩი. სატურნირო მდგომარეობა მეტოქეებს უკარნახებს მოახდინონ ძალთა მთელი მობილიზაცია.

ზედმეტი არ იქნება, თუ გავიხსენებთ ბაკურ ჩემპიონატში ამ გუნდების შეხვედრათა შედეგებს. პირველ წრეში კიეველებმა საკუთარ მოედანზე დაამარცხეს თბილისელი ფეხბურთელები 4:0, მეორე წრეში კი თბილისელებმა გაიმარჯვეს 3:1.

ჩვენი რესპუბლიკის მეორე გუნდიც — ქუთაისის „ტორპედო“ საკუთარ მოედანზე ითამაშებს. მისი მეტოქე იქნება ოდესის „ჩერნომორეცი“. ამ კოლექტივების შეხვედრაში შარშან წარმატება ორივეჯერ ოდესელებს ხვდათ 2:0, 1:0. უნდა ვიფიქროთ, რომ ქუთაისელები შეეცდებიან რევანშის აღებას.

აი დანარჩენი მატჩების განრიგი: — „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ცსკა“, „ზენიტი“ (ლენინგრადი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი), „ზარია“ (ლუგანსკი) — „ნეფტიანიკი“ (ბაქო), სკა (დონის როსტოვი) — „პახტაკორი“ (ტაშკენტი), „შახტიორი“ (დონეცკი) — „კაირატი“ (ალმა-ატა).

ᲓᲣᲑᲚᲘᲝᲠᲗᲐ ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲨᲘᲡ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲔᲑᲘ

ᲒᲣᲜᲘᲜ თბილისსა და ქუთაისში გაიმართა დუბლიორთა საკავშირო ტურნირის მორიგი მატჩები.

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ თამაშობდნენ ადგილობრივი და კიევის „დინამოს“ დუბლიორები. სანტერესო მატჩი დამთავრდა ფრედ 0:0.

თბილისელთა შემადგენლობაში იყვნენ: ზარსი, გოგიჯანაშვილი, კანთელიძე, რეხვიაშვილი (ლორთქიფანიძე), ჭოხონელიძე. კალებგაშვილი, შუბაკაია, ჭეიშვილი, გიორგაძე, ასათიანი, მიქაშავიძე.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ მატჩი ჰქონდათ ოდესის „ჩერნომორეცისა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ დუბლიორებს. შეხვედრის შედეგი ფრე — 2:2.

ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲙᲝᲞᲔᲜᲰᲐᲒᲔᲜᲨᲘ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ტრო განაგრძობს ბრძოლას დეკემბრის თასისათვის.

მეორე ეტაპზე დანიელებთან ბრძოლა ადვილი როდი აღმოჩნდა. მაგალითად, სტარტზე ერთეულთა ასპარეზობის შემდეგ ანგარში იყო 1:1. შეჯიბრებაში გარდატეხა წყვილებმა შეიტანეს. ეს მატჩი შედგა კვირას. **მეტრეველისა** და **ლიბაჩოვის** წინააღმდეგ თამაშობდნენ **ლეშლი** და **ულრიხი**. მართალია, ჩვენმა ჩოგბურთელებმა პირველი სეტი წააგეს 4:6, მაგრამ მომდევნო სეტებში ჩინებულად ითამაშეს, სამიე მოიგეს 6:3, 6:3, 6:1 და დაწინაურდნენ საერთო ანგარიშით 2:1.

გუშინ შედგა უკანასკნელი შეხვედრები ერთეულთა შორის. **ლეიუსის** წინააღმდეგ თამაშობდა **ლეშლი**, **მეტრეველის** წინააღმდეგ — **ულრიხი**.

მეტრეველმა ოამარცხა **ულრიხი** და თავის გუნდს საბოლოო გამარჯვება მოუტანა 3:2.

ᲓᲦᲔᲡ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲝ ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲔᲑᲨᲘ

ᲡᲐᲠᲢᲘᲡ სასახლეში ქორეოგრაფიის მოყვარულები ნახავენ მსოფლიოში განთქმულ კოლექტივს — **საბჭოთა კავშირის ხალხური ცეკვის დამსახურებულ აკადემიურ ანსამბლს**, რომელსაც ხელმძღვანელობს საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი ლენინური პრემიის ლაურეატი **იგორ მოისეევი**.

ვოკალური ხელოვნების მოყვარულებს შეუძლიათ მოუსმინონ დიდი თეატრის სოლისტს, რესპუბლიკის დამსახურებულ არტისტს **თამარ მილაშკინას**, რომელიც ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრის სცენაზე გამოვა ვერდის ოპერა „აიდაში“.

რუსთაველის სახელობის თეატრში **მოსკოვის ვახტანგოვის სახელობის აკადემიურ თეატრს** ექნება სპექტაკლი — ლეონიდ ზორინის **„ვარშავის მელოდია“**.

კლასიკური მუსიკის მოყვარულებისათვის კონსერვატორიის დიდ დარბაზში **საბჭოთა კავშირის დიდი სიმფონიური ორკესტრი** გამართავს კონცერტს, დირიჟორია დირიჟორთა საკავშირო კონკურსის ლაურეატი **მაქსიმ შოსტაკოვიჩი**.

მოსკოვის საესტრადო მსახიობთა ჯგუფს კონცერტი ექნება ფილარმონიის სახაფხულო თეატრში.

ᲒᲐᲖᲔᲗ „ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐᲡ

ᲒᲝᲗᲮᲝᲒᲗ ნება დამრთოთ, თქვენი გაზეთის საშუალებით უდიდესი მადლობა მოვახსენო სახელმწიფო დაწესებულებათა, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს და ცალკეულ პირებს, რომელთაც მომილოცეს 80 წლის თავზე ბოროტული უმაღლესი ჯილდო — ლენინის ორდენი და მისურვეს ,,ცოცხალი განვაგრძო შრომა ხალხის სამსახურში.

პატივისცემით
ᲐᲚᲐᲙᲘ ᲨᲐᲜᲘᲫᲔ.

ᲓᲦᲔᲡ ᲡᲢᲐᲓᲘᲝᲜᲔᲑᲖᲔ

ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲨᲘ საკავშირო ჩემპიონატის მეათე ტურის კიდევ 7 თამაში შედგება დღეს უმაღლესი ლიგის გუნდებისათვის.

რა თქმა უნდა, დღევანდელი შეხვედრებიდან ნომერ პირველ მატჩად ითვლება თბილისის „დინამოსა“ და კიეველ თანაკლუბელთა მატჩი. სატურნირო მდგომარეობა მეტოქეებს უკარნახებს მოახდინონ ძალთა მთელი მობილიზაცია.

ზედმეტი არ იქნება, თუ გავიხსენებთ ბაკურ ჩემპიონატში ამ გუნდების შეხვედრათა შედეგებს. პირველ წრეში კიეველებმა საკუთარ მოედანზე დაამარცხეს თბილისელი ფეხბურთელები 4:0, მეორე წრეში კი თბილისელებმა გაიმარჯვეს 3:1.

ჩვენი რესპუბლიკის მეორე გუნდიც — ქუთაისის „ტორპედო“ საკუთარ მოედანზე ითამაშებს. მისი მეტოქე იქნება ოდესის „ჩერნომორეცი“. ამ კოლექტივების შეხვედრაში შარშან წარმატება ორივეჯერ ოდესელებს ხვდათ 2:0, 1:0. უნდა ვიფიქროთ, რომ ქუთაისელები შეეცდებიან რევანშის აღებას.

აი დანარჩენი მატჩების განრიგი: — „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ცსკა“, „ზენიტი“ (ლენინგრადი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი), „ზარია“ (ლუგანსკი) — „ნეფტიანიკი“ (ბაქო), სკა (დონის როსტოვი) — „პახტაკორი“ (ტაშკენტი), „შახტიორი“ (დონეცკი) — „კაირატი“ (ალმა-ატა).

ᲛᲐᲢᲩᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ

ᲒᲣᲨᲘᲜ მოსკოვში დიდაქალაქის „დინამოსა“ და „კიევის „ცსკა“ — „ᲡᲞᲐᲠᲢᲐᲙᲘᲐᲓᲘᲡ“ ᲛᲐᲢᲩᲘᲗ ᲓᲐᲘᲬᲧᲝᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲐᲢᲘᲡ ᲛᲔᲐᲗᲔ ᲢᲣᲠᲘ ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘᲡ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲤᲠᲔᲓ — 0:0.

„ᲤᲚᲐᲛᲔᲜᲒᲝᲗ“ ᲘᲗᲐᲛᲐᲨᲔᲑᲔᲑᲘ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲨᲘ

ᲡᲐᲛᲘ მატჩი ეძღვნება საბჭოთა კავშირში ბრაზილიის ცნობილ საფეხბურთო კლუბს — „ფლამენგოს“. 25 მაისს „ფლამენგო“ შეხვდება მოსკოვის „დინამოს“, 28 მაისს — ბაკოს „ნეფტიანიკს“, 31 მაისს — თბილისის „დინამოს“.

ᲡᲐᲭᲐᲓᲠᲐᲙᲝ ᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲔᲑᲘ

ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ მოსკოვში დაიწყო დიდი საერთაშორისო ტურნირი ჭადრაკში 18 გროსმოსტერის მონაწილეობით.

ცხრა პარტიიდან შვიდი შედეგანი აღარჩნდა, ორი გადაიდო. სსრ კავშირის ჩემპიონის ლ. ᲨᲕᲘᲜᲘᲡᲐ და მ. ᲩᲐᲚᲘᲡ პარტიაში მეტოქეები ყაიმზე შეთანხმდნენ. ყაიმით დამთავრდა ადრეთვე მ. ᲑᲝᲒᲝᲪᲝᲕᲘᲡᲐ (ბულგარეთი) და მსოფლიოს ჩემპიონის ტ. ᲞᲔᲢᲠᲝᲡᲘᲐᲜᲘᲡ, ი. ᲑᲘᲚᲔᲪᲙᲘᲡᲐ (უნგრეთი) და დ. ᲑᲠᲝᲜᲨᲢᲔᲘᲜᲘᲡ, მ. ᲜᲐᲘᲓᲝᲠᲤᲘᲡᲐ (არგენტინა) და პ. ᲙᲐᲠᲞᲝᲡ და ლ. ᲞᲝᲠᲢᲘᲨᲘᲡᲐ (უნგრეთი) და ს. ᲑᲚᲘᲒᲝᲠᲘᲩᲘᲡ (იუგოსლავია) პარტიები. Შ. ᲒᲝᲠᲒᲘᲫᲔ (რუმინეთი) დაამარცხა ე. ᲒᲔᲚᲔᲠᲘ, ბ. ᲡᲐᲠᲐᲡᲘᲜᲘ — ლ. ᲔᲐᲑᲛᲐᲜᲘ (ჩეხოსლოვაკია).

გუშინ შედგა მეორე ტური.

ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲠᲐᲓᲘᲡ საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირის მეორე ტურში **რ. ᲮᲚᲔᲛᲝᲕᲐ** მოუგო მ. ᲢᲐᲜᲘᲐᲜᲝᲕᲡ, Ე. ᲒᲣᲨᲔᲚᲔᲛᲐ — Გ. ᲠᲝᲠᲙᲘ (ჩეხოსლოვაკია), მ. ᲣᲓᲣᲛᲒᲘᲠᲘᲩᲛᲐ (იუგოსლავია) — ბ. ᲒᲚᲐᲓᲐᲛᲘᲠᲝᲕᲡ. Შ. ᲓᲝᲠᲓᲐ (პოლონეთი) — რ. ᲨᲣᲠᲘᲜᲘᲡ (გდრ), Გ. ᲠᲣᲚᲔᲜᲘᲡ — Ლ. ᲨᲐᲛᲐᲮᲘᲜᲘᲩᲘᲡᲐ და Გ. ᲕᲔᲡᲢᲔᲠᲜᲘᲜᲔᲡ (ფინეთი) — Ა. ᲡᲣᲢᲔᲩᲘᲜᲘᲡ პარტიები ყაიმით დამთავრდა. დანარჩენი პარტიები [illegible] დადგა.

მესამე ტურის დაწყებამდე ცნობილი გახდა, რომ **Შ. ᲓᲝᲠᲓᲐ** ბრძოლის განუახლებლად დანებდა Ა. ᲡᲣᲢᲔᲩᲘᲜᲘᲡ გადადებულ პარტიაში. ხოლო მ. ᲩᲐᲚᲘᲡᲐᲜᲘᲡ და Გ. ᲠᲣᲚᲔᲜᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲗ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲤᲠᲔᲓ — 0:0.

ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲔᲑᲘ ᲒᲐᲛᲝᲕᲚᲘᲜᲓᲜᲔᲜ

ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ მინსკის სპორტის სასახლეში შედგა ევროპის პირველობის ფინალური შეხვედრები ᲪᲚᲘᲡᲘᲣᲠᲘ ᲭᲘᲓᲐᲝᲑᲘᲡᲐ.

უმჩატეს წონაში უძლიერესი იყო ბულგარელი **Ჭ. ᲙᲘᲠᲝᲕᲘ**, რომელიც ევროპის ჩემპიონი გახდა. ოქროს მედლები მოიპოვეს აგრეთვე: მჩატე წონაში — უნგრელმა **Ი. ᲕᲐᲠᲒᲐᲛ**, ქვემსუბუქე წონაში — რუმინელმა **ს. ᲠᲝᲛᲞᲔᲡᲣᲗᲘ**, მსუბუქ წონაში — საბჭოთა ათლეტმა **გ. ᲡᲐᲐᲣᲜᲝᲕᲐᲛ**, ქვესაშუალო წონაში — თურქმა **ს. ᲐᲯᲐᲠᲘᲗ**, საშუალო წონაში — **Ა. ᲝᲣᲠᲙᲔᲕᲘᲩᲛᲐ** (სსრ კავშირი), ქვემძიმე წონაში — უნგრელმა **ფ. ᲙᲘᲨᲛᲐ**, მძიმე წონაში — ოლიმპიურმა ჩემპიონმა **Ი. ᲙᲘᲨᲛᲐᲜᲘ** (უნგრეთი).

ხუთმა საბჭოთა მოჭიდავემ ვერცხლის მედალი მოიპოვა. ესენი იყვნენ: **ს. ᲠᲘᲑᲐᲚᲙᲘᲜᲘ** (უმჩატესი წონა), **ს. ᲐᲒᲐᲛᲘᲠᲝᲕᲘ** (ქვემსუბუქე წონა), **გ. ᲕᲔᲠᲨᲐᲜᲘᲜᲘᲫᲔ** (ქვესაშუალო წონა), **ვ. ᲛᲔᲠᲙᲣᲚᲝᲕᲘ** (ქვემძიმე წონა), **ნ. ᲨᲐᲛᲙᲝᲕᲘ** (მძიმე წონა) **რ. ᲙᲐᲖᲐᲙᲝᲕᲐᲛ** (მჩატე წონა) ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა.

გუნდურ ჩათვლაში წარმატებულ საბჭოთა ათლეტებს ხვდათ.

ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲔᲑᲘ ᲒᲐᲛᲝᲕᲚᲘᲜᲓᲜᲔᲜ

ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ მსოფლიოს სპორტის სასახლეში შედგა ევროპის პირველობის ფინალური შეხვედრები ᲪᲚᲘᲡᲘᲣᲠᲘ ᲭᲘᲓᲐᲝᲑᲘᲡᲐᲨᲘ.

უმჩატეს წონაში უძლიერესი იყო ბულგარელი **Ჭ. ᲙᲘᲠᲝᲕᲘ**, რომელიც ევროპის ჩემპიონი გახდა. ოქროს მედლები მოიპოვეს აგრეთვე: მჩატე წონაში — **Ი. ᲕᲐᲠᲒᲐᲛᲘ**, ქვემსუბუქე წონაში — **ᲠᲝᲛᲞᲔᲡᲣᲗᲘ**, მსუბუქ წონაში — საბჭოთა ათლეტმა **გ. ᲡᲐᲐᲣᲜᲝᲕᲐᲛᲘ**, ქვესაშუალო წონაში — **ᲐᲯᲐᲠᲘᲗᲘ**, საშუალო წონაში — **Ა. ᲝᲣᲠᲙᲔᲕᲘᲩᲛᲐ** (სსრ კავშირი), ქვემძიმე წონაში — **ᲙᲘᲨᲛᲐ**, მძიმე წონაში — **ᲙᲘᲨᲛᲐᲜᲘ** (უნგრეთი).

ხუთმა საბჭოთა მოჭიდავემ ვერცხლის მედალი მოიპოვა. ესენი იყვნენ: **ს. ᲠᲘᲑᲐᲚᲙᲘᲜᲘ** (უმჩატესი წონა), **ს. ᲐᲒᲐᲛᲘᲠᲝᲕᲘ** (ქვემსუბუქე წონა), **გ. ᲕᲔᲠᲨᲐᲜᲘᲜᲘᲫᲔ** (ქვესაშუალო წონა), **ვ. ᲛᲔᲠᲙᲣᲚᲝᲕᲘ** (ქვემძიმე წონა), **ნ. ᲨᲐᲛᲙᲝᲕᲘ** (მძიმე წონა) **რ. ᲙᲐᲖᲐᲙᲝᲕᲐᲛ** (მჩატე წონა) ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა.

გუნდურ ჩათვლაში წარმატებულ საბჭოთა ათლეტებს ხვდათ.

ᲛᲐᲢᲩᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ

ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘᲡ ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲐᲢᲘᲡ ᲛᲔᲐᲗᲔ ᲢᲣᲠᲘᲡ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲔᲑᲘ

23 ᲛᲐᲘᲡᲘ

09.30 — უმაღლეს სასწავლებელში შემსვლელთა დასახმარებლად ლექცია ფიზიკაში, 10.40 — „ჩვენ ინგლისურს ვსწავლობთ“, 10.55 — მხატვრული ფილმი „ლეგენდა სიყვარულზე“, 17.55 — გადაცემათა პროგრამა, 18.00 — მოსწავლეთათვის — მოკლემეტრაჟიანი ფილმი, 18.55 — ფეხბურთი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე „დინამო“ თბილისი — „დინამო“ კიევი. 20.50 — მოსკოვის ლიტერატურისა და ხელოვნების კვირეული — სტუდიაში მოსკოველი კომპოზიტორი, 21.20 — მოსკოვის ლიტერატურისა და ხელოვნების კვირეული — საესტრ